

Naturstyrelsen Faaborg
Søren Kirk Strandgaard
Sollerupgaard, Sollerupvej 24
5600 Faaborg

Kystdirektoratet
J.nr. 21/15649-4
Ref. Martin Cenholt
Kjeldgaard
19-11-2021

Sendt på sks@nst.dk

Dispensation til opstilling af bænke på Naturstyrelsens arealer inden for strandbeskyttelseslinjen ved Ristinge og på Sydlangeland i Langeland Kommune

Ansøgning

På vegne af Naturstyrelsen har du søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til at opstille 11 bænke inden for strandbeskyttelseslinjen på Sydlangeland og ved Ristinge. Bænkene opstilles på ejendommene matr. nr. 7g, 7h, 31dx, Ristinge By, Humble, 45t Hesselbjerg Humble by, 26d Bagenkop By, Magleby, 1a, 1t Søgård Hgd, Magleby 1g, 4b Søndebro By, Magleby i Langeland Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til de ansøgte bænke.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. Du skal selv undersøge, om dit projekt kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Du kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

Du må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. Du vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan du skal forholde dig, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

Du kan se en klagevejledning i bilag 2.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1986 af 27. oktober 2021 af lov om naturbeskyttelse.

Redegørelse for sagen

Naturstyrelsen Fyn har fremsendt ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til, at opstille 11 bænke indenfor strandbeskyttelseslinjen på Sydlangeland, på styrelsens arealer. Bænkenes opstilles i området fra Ristinge til Gulstav Mose.

Figur 1. Oversigtskort fra ansøgningen. Bænkenes placering er vist med blå stjerner

Af ansøgningen fremgår følgende:

"Naturstyrelsen har en række kystnære lokaliteter, der besøges af mange brugere. Der er gode markante udsigter og spændende natur. Nogle af brugerne er ældre borgere, som ikke længere er godt gående, og andre sætter stor pris på at kunne fordybe sig i oplevelsen ved at sidde i fred på en bænk og opleve, at man bliver et med omgivelserne. Flere og flere undersøgelser dokumenterer, at ophold i naturen er godt for sindet, og kan medvirke til at få bedre velfærd og måske endda have helbredende virkning på psykiske lidelser. Denne

oplevelse kan forstærkes med velplacerede bænke på Naturstyrelsens arealer tæt på havet.

I år er der grundet Covid 19 kommet endnu flere i naturen, og der er i Naturstyrelsen sat midler af til at give brugerne muligheder for bedre oplevelser. I Naturstyrelsen Fyn er der et behov for flere bænke på arealerne, og der er givet midler hertil.

Vi har gået de enkelte områder igennem og denne ansøgning omhandler de kystnære arealer på Sydlangeland og ved Ristinge i Langelands kommune. På vedlagte kort er med blå stjerne markeret, hvor de nye bænke ønskes placeret indenfor strandbeskyttelseslinjen. Ved placeringen søges læforhold, udsigt og nærhed til vandreruter optimeret.

På den baggrund skal vi ansøge om tilladelse til at anlægge 11 nye bænke på de pågældende arealer. Bænkene placeres på matr nr 7g, 7h, 31dx, Ristinge by, Humble, 45t Hesselbjerg Humble by, 26d Bagenkop by, Magleby, 1a, 1t Søgård Hgd, Magleby 1g, 4b Søndebro by, Magleby.”

Figur 2, billede af bænketypen, der opstilles

Af ansøgningen fremgår videre:

”Der er udviklet habitats-naturtype/§3-arealer på en del af de pågældende steder, hvor bænkene ønskes placeret. De fleste steder er naturtyperne udviklet fra tidligere omdriftsjord, så deres naturindhold er begrænset.

Bænkene bliver alle stillet tæt ved stier, hvor vegetationen slås hvert år, så brugerne kan færdes. Når bænkene monteres graves der 2 huller med en diameter på under 25 cm. Der vil være slid på vegetationen fra brugerne af bænkene, og det kan være nødvendigt at slå omkring bænkene. Det er vurderingen, at den konkrete påvirkning af den enkelte bæk er yderst marginal, både, når bænken etableres og når den bruges. Bænkene er fordelt på et relativt stort areal, så det vurderes også, at den samlede negative påvirkning af naturtyperne er yderst begrænset.”

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det ansøgte ligger i Natura 2000-område (nr. 127, Det Sydfynske Øhav). Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 111 og fuglebeskyttelsesområde nr. 72.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

En del af bænken opstilles på arealer, der er registreret som habitatnatur. Af ansøgningen fremgår, at der er tale om stier, hvor vegetationen slås for at fastholde adgangen for brugerne. Etableringen af bænken forudsætter gravning af to, mindre huller.

Samlet er det Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på, at indgrebene er meget begrænsede og kun med lokal påvirkning, og at der derfor ikke vil være en væsentlig påvirkning på naturtyperne.

Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten ikke er et potentielt levested for bilag IV-arter.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Det fremgår af lovbemærkningerne til en ændring af naturbeskyttelsesloven i 1994 - "kystloven" - at det vil være muligt at opnå dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til at etablere mindre foranstaltninger til støtte for friluftslivet og dermed til fremme af turismen. Mindre foranstaltninger er f.eks. toiletbygninger, informationstavler og skilte samt andre beskedne opholdsfaciliteter. Det er en forudsætning for at opnå dispensation, at anlægget placeres og udføres under hensyntagen til den omgivende natur.

Der er søgt om dispensation til at opstille bænke i forbindelse med eksisterende stier, der er frit tilgængelige for områdets besøgende. Direktoratet bemærker, at selvom der er tale om 11 bænke, så er de spredt over et stort område.

Kystdirektoratet vurderer, at der både for den enkelte bæk, og for de samlede anlæg, er tale om beskedne anlæg, som ikke vil påvirke oplevelsen af kystlandskabet nævneværdigt.

Kystdirektoratet meddeler på denne baggrund dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet ”Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse”.

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til etablering af bænke, som ansøgt.

Med venlig hilsen

Martin Cenholt Kjeldgaard
Specialkonsulent
mackj@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgivning

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Langeland Kommune, post@langelandkommune.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Langeland, langeland@dn.dk
- Friluftsrådet centralt, fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Sydfyn, sydfyn@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Langeland, langeland@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Fynskredsen, fynskredsen@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk

post@langelandkommune.dk; dn@dn.dk; langeland@dn.dk; ,
fr@friluftsradet.dk; sydfyn@friluftsradet.dk; natur@dof.dk; dof@dof.dk;
langeland@dof.dk; fynskredsen@botaniskforening.dk; miljo@kano-kajak.dk;
sager@jaegerne.dk;

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 1986 af 27. oktober 2021 af lov om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 127, Det Sydfynske Øhav

De gældende udpegningsgrundlag for de danske habitat- og fuglebeskyttelsesområder fremgår af Natura 2000-planerne for 2016-21. Udpegningsgrundlagene er dog under opdatering, og forslag til justerede udpegningsgrundlag er offentliggjort i en basisanalyse for hvert Natura 2000-område i juni 2020.

Myndighederne skal både varetage hensynet til arter og naturtyper, der fremgår af de gældende udpegningsgrundlag, og til eventuelle nye arter og naturtyper, der fremgår af forslaget, selv om forslaget endnu ikke er endeligt besluttet og meddelt Europa-Kommissionen.

Udpegningsgrundlagene, der er relevante for den konkrete afgørelse, er indsat herunder.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 111

Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit (2130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Vandløb (3260)
	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Avneknippemose* (7210)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Stor vandsalamander (1166)	Klokkefrø (1188)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 72

Fugle:	rørdrum (Y)	sangsvane (T)
	edderfugl (T)	havlit (T)
	havørn (TY)	rørhøg (Y)
	fiskeørn (T)	pletlet rørvagtel (Y)
	engsnarre (Y)	fjordterne (Y)

Gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 127 (fra [Natura 2000-planen 2016-21](#))

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 111

Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Søbred med smårter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Avneknippemose* (7210)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Klokkefrø (1188)	Stor vandsalamander (1166)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 72

Fugle:	Rørdrum (Y)	Sangsvane (T)
	Knarand (T)	Taffeland (T)
	Bjergand (T)	Edderfugl (T)
	Havlit (T)	Rørhøg (Y)
	Engsnarre (Y)	Plettet rørvagtel (Y)
	Klyde (Y)	Dværgterne (Y)
	Fjordterne (Y)	Rødrygget tornskade (Y)

Forslag til nyt udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 127 (fra [basisanalysen, juni 2020](#))